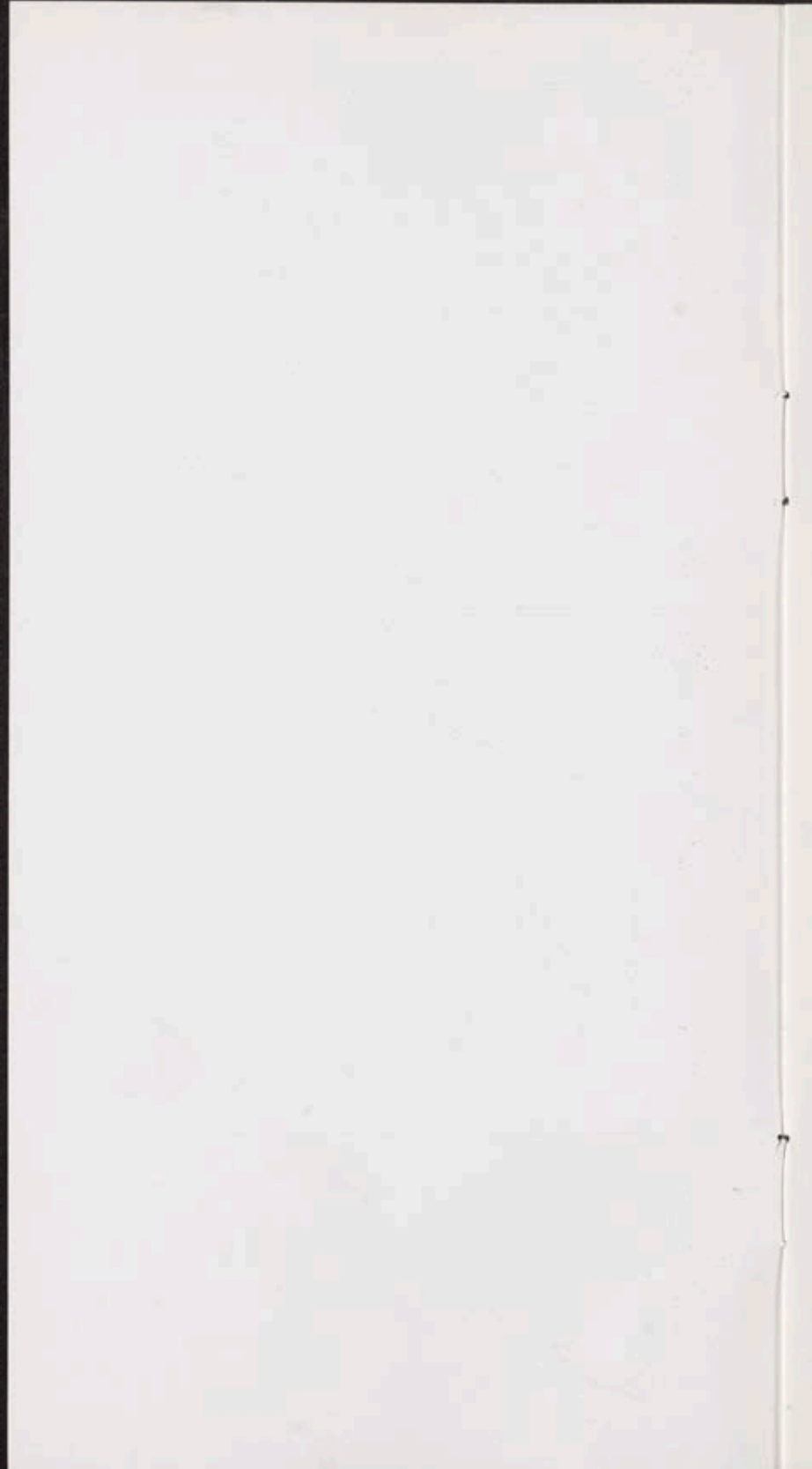


TEATR WIELKI W ŁODZI



Cyfrowe Muzeum Teatru Wielkiego w Łodzi

*Piaś*



Dyrektor naczelny i artystyczny  
**ANTONI WICHEREK**

***Piaf***  
MOJE PIEŚNI TO JA



#### **Edith Giovanna Gassion**

urodziła się 19 grudnia 1915 roku jako córka Louisa Gassion, akrobata ulicznego i Line Marsa – śpiewaczki ulicznej.

#### **Do 1922**

Edith przebywa najpierw u swojej babki ze strony matki, później u babki ze strony ojca.

#### **Od 1922**

razem z ojcem wędruje przez Francję. On jako „człowiek-wąż” i „człowiek z antypodów”, ona jako „mała dziewczynka osierocona przez matkę”. Później występuje także jako śpiewaczka.

#### **1930**

Porzuca ojca. Śpiewa na podwórkach, ulicach, w koszarach, w kinach.

**„Les Mômes de la cloche”**  
(Scotto, Decaye)

#### **1932**

Przychodzi na świat jej córka Cécelle.

#### **1935**

Cécelle umiera.

Edith poznaje Louisa Leplée, właściciela znanego kabaretu „Le gerny's”. Leplée angażuje ją i nazywa **„La môme Piaf”** (mały wróbel).

#### **1936**

Leplée zostaje zamordowany. Występami Edith zajmuje się teraz Raymond Asso. Pisz dla niej wiele piosenek, do których muzykę komponuje Marguerite Monnot, m. in. „Mon Légionnaire”. Ona nazywa się teraz **Edith Piaf**.

#### **1937**

Piaf śpiewa w A.B.C., największym paryskim varieté i kręci swój pierwszy film.

#### **1940**

Młody żołnierz na urlopie z frontu – Michel Emer pisze dla niej **„L'Accordéoniste”**.

Jest to historia dziewczyny ulicznej, która zakochuje się w grajku



i komponowanych przez niego namiętnych *javas*, (*java* to taniec typowy dla *Bal Musette*\*). Niestety, akordeonista idzie na wojnę i nie wraca. Załamują się wszystkie marzenia dziewczyny. Czasem znajduje pocieszenie w innych *javas*. Melodie te jednak tak boleśnie przypominają jej przeszłość, że błaga muzyka:

– „*Arrêtez la musique!*”

Prawdziwa mała tragedia, której towarzyszy wzruszająca muzyka.

Piosenka odniosła wielki sukces u publiczności.

Ze swoim nowym ukochanym Paulem Meurisse gra w „*Le bel indifférent*” Jeana Cocteau i w filmie „*Montmartre sur Seine*”. Występuje w żołnierskich obozach jenieckich w Niemczech. Razem ze swoją sekretarką A. Bigard, która należy do francuskiego ruchu oporu, dzięki fałszywym papierom uwalnia wielu jeńców. Podaje ich za muzyków ze swojej orkiestry.

#### 1944

Umiera ojciec Edith Piaf. Zostaje pochowany w mogile jej córki. Tu też ona sama, zgodnie ze swym życzeniem, 21 lat później znajdzie miejsce ostatniego spoczynku.

Początek przygody miłosnej z Yvessem Montandem. Jest on pierwszym z całego szeregu mężczyzn, z których zrobiła gwiazdy.

#### 1946

Poznaje Charlesa Aznavoura. Razem z Compagnons de la Chanson śpiewa m.in. „*Les trois cloches*” do wiersza Jeana Villarda.

#### „*La vie en rose*”

(Louiguy, Piaf)

idzie w świat. To bezsprzeczne arcydzieło piosenki ma niecodzienną historię. Ponieważ otoczenie Piaf uznało, że ma ona wystarczająco bogaty repertuar, utwór ten zaoferowała młodej piosenkarce Marianne Michel. Dopiero później zaczęła go sama wykonywać z niewiarygodnym wprost powodzeniem.

#### 1947/48

Tournée po Ameryce z Compagnons. W USA spotyka mistrza świata w boksie, Marcela Cerdana. Zaczyna się wielka miłość, zawzięcie tropiona przez prasę.

#### 1949

Cerdan ginie w katastrofie lotniczej w drodze do Nowego Jorku.

#### 1950

Wielki triumf w A.B.C.

#### 1951

Razem z Eddie Constantinem, swoim nowym odkryciem i nowym kochankiem gra w „*La p'tite Lili*” i w filmie „*Paris chante toujours*”. Lecząc obrażenia, wyniesione z dwóch wypadków samochodowych, popada w uzależnienie od morfiny.

#### „*Padam, padam*”,

„*cet air qui l'obsède jour et nuit*”

staje się znowu ogromnym sukcesem Piaf. Rzewna melodia, do tego bardzo zgrabny, łatwy do zapamiętania tekst. To się nazywa piosenka! Obok wykonawczyń na gratulacje zasłużyli twórcy piosenki (Contet, Glanzberg).

#### 1952

W Nowym Jorku poślubia piosenkarkę i kompozytora Jacquesa Pillsa. Świadkiem na ślubie jest Marlena Dietrich.

#### 1953

Pierwsza kuracja odwykowa. Współpraca z filmem – „*Si Versailles m'était conté*” Sachy Guitry.

#### 1954

Pierwsze załamanie na scenie wskutek nadużycia leków. U boku Jeana Gabina gra w „*French Can-Can*” Jeana Renoira. Podczas tournée z „*Super-Circus*” po raz pierwszy wykonuje na koncercie

#### „*La goulante du pauvre Jean*”

(Rouzaud, Monnot).

Przez lata melodia ta służyć jej będzie jako znak rozpoznawczy.

\* *Bal musette* (fr.) – bal albo zabawa taneczna przy dźwiękach harmonii.



**„C'est a Hambourg”**

(Monnot, Délécluse)

to skarga prostytutek, które mają serca za wielkie, by mieć tylko jednego kochanka i sprzedają marynarzom sny, od Hamburga po Borneo. Piosenka ta, z interesującą partią fortepianu, odnosi światowy sukces. Piaf ma w repertuarze również

**„Sous le ciel de Paris”**

(Giraud, Dréjac),

bezsprzeczne arcydzieło piosenki francuskiej. Po tournée powtórna kuracja odwykowa.

**1956**

Wielkie tournée po USA. Jego punktem kulminacyjnym jest występ w Carnegie Hall. Dla złagodzenia ataków reumatycznych Piaf przyjmuje

cortison. Skutkiem tego jest perforacja żołądka i operacja. Rozwód z Jacquesem Pillesem. W końcu roku kolejna kurcja odwykowa.

**„Mon manège à moi”**

(Constantin, Glanzberg),

wesoła piosenka (rzadkość u Piaf!) jest hymnem na cześć miłości. Odnosi ogromny sukces u publiczności.

**1957**

Poznaje Georgesa Moustaki. Zostaje on jej gitarzystą. Moustaki wraz z Marguerite Monnot piszą piosenkę „Milord”.

Piosenka mówi o dziewczynie z tingel-tanglu, która przy dźwiękach rozstrojonego fortepianu pociesza dżentelmena opuszczonego przez przyjaciółkę.

1960

„C'est l'amour”

(Monnot, Piaf)

„La belle histoire d'amour”

(Dumont, Piaf)

„La ville inconnue”

(Dumont, Vaucaire)

Znakomity blues opisuje okrutne, zimne miasto. Śpiewaczka chciałaby tylko spokojnie zasnąć i marzyć o ukochanym, który ją opuścił.

„Mon dieu”

(Dumont, Vaucaire)

Porywająca modlitwa. Absolutnie doskonała.

Latem 1960 Michel Vaucaire poleca Piaf nowego kompozytora, Charlesa Dumonta. Piaf najpierw każe mu godzinami czekać, w końcu przyjmuje niechętnie, lecz gotowa wysłuchać piosenki. Utwór podoba jej się od pierwszego razu, a chodzi o:

„Non, je ne regrette rien”

Tekst ten, mówiący o wiecznie zakochanej, która nie chce myśleć o przeszłości i zawsze zaczyna od zera, do-

kładnie pasuje do życia Edith Piaf. Musi ona zdawać sobie z tego sprawę, w każdym razie natychmiast decyduje się włączyć tę piosenkę do swego repertuaru.

1961

W Brukseli śpiewa wraz z Dumontem m.in. „Les amants”. Po powrocie kolejna kuracja odwykowa.

1962

Poznaje Greka Théophanisa Lamboukasa. On ma lat 27, ona 47.

Lansuje go, nadaje mu nazwisko Sarapo (po grecku: kocham cię) i wraz z nim święci triumfy w Olimpii. 9 października Edith Piaf poślubia Théo Sarapo.

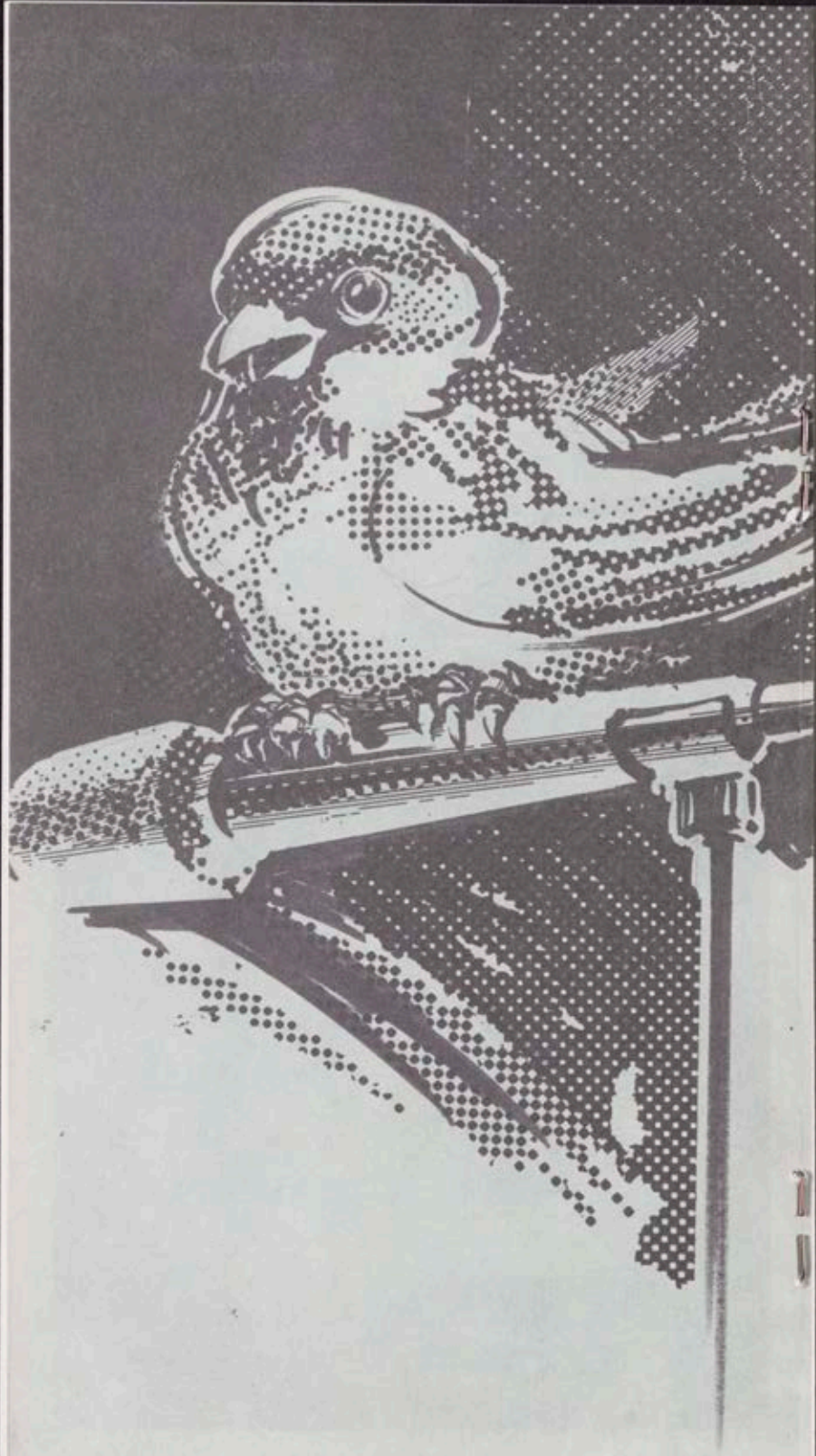
1963

Edith Piaf umiera 11 października w Paryżu. Kościół katolicki odmawia jej mszy żałobnej, ponieważ żyła w grzechu. 14 października zostaje pochowana na cmentarzu Père Lachaise.

40 tysięcy ludzi bierze udział w pogrzebie.









# REALIZATORZY

MADELEINE LIENHARD  
scenariusz

KLAUS WAGNER  
reżyseria

ZBIGNIEW GÓRNY  
kierownictwo muzyczne

---

Autorzy aranżacji – ZBIGNIEW GÓRNY  
MACIEJ SZYMAŃSKI  
STANISŁAW BARTOSIK  
Asystent reżysera – WALDEMAR DROZD  
Reżyser dźwięku – JERZY TABOROWSKI  
Nadzór techniczny  
i scenograficzny – RYSZARD KULESZA

# WYKONAWCY

MADELEINE LIENHARD  
(Stadttheater Heilbronn)

KAZIMIERZ KOWALSKI

WALERY MIEDWIEDIEW – akordeon  
(Teatr Mały w Moskwie)

ORKIESTRA

DYRYGENT – ZBIGNIEW GÓRNY

---

Inspicjent – Andrzej Koperwas

---

przerwa 20 minut



## ZWIERZENIA W GARDEROBIE

*Kiedy zmarła Edith Piaf, miałam piętnaście lat.*

*Mówią, że gdy wykonuję jej piosenki, nie gram. Mówią, że staję się tamtą kobietą, gdy mój głos odtwarza jej śpiew, a moje uczucia oddają jej naturę. To prawda, odtwarzam to, jak śpiewała, jak się śmiała, jak była szalona, jak oszukiwała i ją oszukiwano, ale przebiega to inaczej niż przy moich wcześniejszych rolach: wszędzie gdzie występuję, zawsze gdy gram tę rolę, nie istnieje dystans między dźwiękami i mną. Bez pamięci gnam do następnego wiersza, następnej tęsknoty, następnej pasji.*

*Będąc już niemal w tym wieku, w jakim była Edith Piaf, gdy zmarła, mogę dziś w głębi mej duszy napęłnić jej piosenki moimi uczuciami i wykonywać je tak, jakby były mną samą. To jest dar. Nie jestem z niego szczególnie dumna. On nie należy do mnie, należy do Państwa.*

MADELEINE LIENHARD



W sezonie 1989/90 Stadttheater Heilbronn wystawił „Piaf” – utwór angielskiej dramatopisarki Pam Gems, osnuty na tle biografii Edith Piaf i zawierający piosenki z jej repertuaru. W partii tytułowej wielki sukces odniosła Madeleine Lienhard.

„Ponad 30 tysięcy widzów w przeszło 50 miastach w całym Niemczech oglądało Madeleine Lienhard jako Edith Piaf. Już po raz drugi solistka Stadttheater Heilbronn odbyła tournée po kraju i wszędzie zachwyciła publiczność. Jednocześnie z zakończeniem tournée otrzymała wiadomość o przyznaniu tegorocznej nagrody INTHEGA. „Piaf” zajęła drugie miejsce wśród spektakli prezentowanych w miastach nie mających stałego teatru. Spektakl zyskał to wysokie wyróżnienie, mimo że odwiedził zaledwie 21 z 300 miast należących do INTHEGA. Dla porównania: pierwszą nagrodę otrzymało przedstawienie „Kupiec wenecki” zaprezentowane w 120 miastach.

Nagroda nie była zaskoczeniem. Już wcześniej zapowiedzią sukcesu były liczne znakomite recenzje. Zawarte w nich pochwały brzmiały tak, jakby jeden krytyk spisywał od drugiego...”

*październik 1991*

„»Wróbelek« z Paryża stał się gwiazdą Moskwy. Każdego wieczoru przez ponad dwie godziny Madeleine Lienhard jako Edith Piaf fascynowała moskiewską publiczność: żywiołowa, frywolna, wzruszająca”.

*„Mannheimer Morgen”, 17.04.1990*

„Madeleine Lienhard nie śpiewa tekstów, lecz je uosabia, nie gra, lecz przeżywa, nie kopiuje wielkiej piosenkarki, lecz na kilka chwil pobudza ją do nowego życia”.

*„Leonberger Kreiszeitung”, 6.11.1990*

„Granica między pozorem i prawdą zaciera się. Jest to zasługa Madeleine Lienhard. Ona nie gra, ona jest Piaf”.

*„Braunschweiger Zeitung”, 11.11.1990*





„...I ten głos. Melancholijnie – łagodny w *Sous le ciel de Paris*, pełen temperamentu i jednocześnie wrażliwości w *Milord*, rzewny w *Padam, padam*. To Madeleine Lienhard, gdy śpiewa. Od uwodzicielskiego czaru femme fatale do załamującego się głosu zranionej kobiety – śpiew jej jest tak zadziwiająco »autentyczny«, że słuchając, nie tylko z przymkniętymi oczami, ma się wrażenie, iż słyszy się Piaf”.

„*Nürtinger Kreiszeitung*”, 22.11.1990

„Standing ovations – okrzyki – gwizdy – tupanie – niezliczone »kurtyny«. Tak minęło, wliczając w to *Milord* na bis, 20 minut zanim publiczność puściła gwiazdę ze sceny. Madeleine Lienhard w roli »Wróbelka« z Paryża śpiewała i grała tę postać tak, jakby ucieleśniała zmartwychwstanie wielkiej francuskiej śpiewaczki.”

„*Neue Westfälische Zeitung*”, 17.09.1991

„Madeleine Lienhard była Piaf. Osiągnęła absolutnie perfekcyjną identyfikację z odtwarzaną postacią. Śpiewała niezrównane piosenki, kochała i cierpiała, zachwycała, fascynowała i przerażała. Jej kreacja nie była jednak ani przez chwilę naśladownictwem, kopia »Wróbelka«. Była postacią samoistną, człowiekiem przepelnionym namiętnościami, tragizmem, istotą o niezaspokojonym głodzie życia i nieposkromionej dzikości.

Piosenki w wykonaniu Madeleine Lienhard brzmiały tak, jakby dla niej zostały napisane”.

„*Wolfsburger Allgemeine Zeitung*”, 28.09.1991

Łódzki spektakl jest koncertem złożonym z piosenek Edith Piaf. Madeleine Lienhard, będąca autorką scenariusza nadała mu podtytuł

MOJE PIEŚNI TO JA  
KONCERT W STACJACH PASYJNYCH

SEZON 1991/92

PREMIERA 1 STYCZNIA 1992

Wykorzystane w programie kalendarium zestawiał  
Andreas Strähnz.

Redakcja programu – Elżbieta Włodarczyk  
Opracowanie graficzne – WOJCIECH BUKOWIECKI  
Redakcja techniczna – Leszek Sochaczewski

Reprodukcje zdjęć – Chwalisław Zieliński

---

TEATR WIELKI W ŁODZI

Plac Dąbrowskiego, 90-249 Łódź

Kasy Teatru czynne codziennie w godz. 12.00–19.00

tel. 33-77-77, 33-99-60.

Przedprzedaż biletów odbywa się codziennie z wyjątkiem  
niedziel i świąt na 15 dni naprzód.

Bilety można rezerwować telefonicznie.

Zamówienia zbiorowe przyjmuje Biuro Obsługi Widzów,

tel. 33-31-86, 33-99-60 w. 122.



ZBIGNIEW GÓRNY

WYSTĘPUJE W GARNITURACH  
FIRMY

SUNSET-SUITS

62-002 SUCHY LAS/POZNAŃ  
UL. KLONOWA 2/4

---

Wydawca – Teatr Wielki w Łodzi  
Nakład – 3000 egz.  
Druk Łódzkie Zakłady Graficzne



Edith Piaf

Paris 1947 M. Beskonevski 1971